

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування головного закладу вищої освіти)

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

(повна назва відокремленого структурного підрозділу)

Циклова комісія _____ *економічних дисциплін*

(назва циклової комісії)

“ПОГОДЖЕНО”

Завідувач
Економічного відділення

(підпис) *О.С. Гицук*
(ініціали та прізвище)

“ ___ ” _____ 20__ року

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

(підпис) *М.Я. Дерев'янчук*
(ініціали та прізвище)

“ ___ ” _____ 20__ року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

“Бюджетна система”

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма

“Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціальність

076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”

(код і назва спеціальності)

Галузь знань

07 “Управління та адміністрування”

(код і назва галузі знань)

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

(назва освітньо-професійного ступеня)

Мова навчання

українська

(вказати: на якій мові читається предмет)

Чернівці, 2020 рік

складений відповідно до освітньо-професійної програми

“Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”

(назва освітньо-професійної програми)

затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «25» травня 2020 року) та введеної в дію наказом ректора №142 від «27» травня 2020 року.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені (педагогічні) звання)

викладач II-ї кваліфікаційної категорії, Ю.В. Семенюк

Профайл викладача (-ів)

<http://college-chnu.cv.ua/article/5f8844d3d6f28212d7d8b03a>

E-mail

y.semenyuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=289>

Консультації

вівторок та середа з 13:00 до 14:20

Силабус навчальної дисципліни обговорено та узгоджено на засіданні циклової комісії

економічних дисциплін

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова циклової комісії

С.І. Гнат

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Схвалено Методичною радою ВСП «Фаховий коледж ЧНУ імені Юрія Федьковича»

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ року

Голова методичної ради

О.Я. Білокрила

(підпис)

(ініціали та прізвище)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

Протокол № _____ від _____, 20__ р.

(підпис)

(ініціали та прізвище голови ЦК)

1. Загальні відомості про дисципліну

Анотація. Бюджетна система України є провідною ланкою державних фінансів. Держава використовує бюджет як інструмент реалізації своєї соціально-економічної політики, адже він відображає складну систему перерозподільних відносин у суспільстві, охоплює практично кожну юридичну та фізичну особу. Саме це визначає мету курсу – вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство. Тільки на цій основі можливо забезпечити ефективне управління бюджетом і фінансовою діяльністю держави в цілому.

Розглядаючи бюджет у системі фінансових планів, слід відзначити що він посідає центральне місце. Це зумовлюється тим, що за допомогою бюджету, як центральної ланки фінансової системи повинно здійснюватись забезпечення всіх розподільчих процесів в Україні.

Вибіркова дисциплін «Бюджетна система» розрахована на студентів спеціальностей 071 “Облік і оподаткування”, 076 “Підприємництво, торгівля і біржова діяльність” і має на меті виробити практичні навички поведінки у ситуаціях і процесах, що відбуваються в системі державних фінансів, у т.ч. бюджетної системи.

Мета. Вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство, основ бюджетного устрою, набуття базових навичок бюджетної роботи.

Завдання:

- засвоєння теоретичними знаннями з формування і використання бюджету держави, бюджетного устрою;
- набуття практичних навичок ведення бюджетної роботи з організації доходів, видатків, кредитування, фінансування і боргу;
- опанування законодавчих актів та нормативних документів з питань бюджету;
- засвоєння особливостей та порядку фінансування бюджетних установ;
- вивчення методики складання кошторису доходів і видатків бюджетних установ.
- набуття практичних навичок розрахунку основних виробничих показників бюджетних установ;
- вивчення механізму та особливостей складання та перевірки розрахунків за категоріями видатків економічної класифікації;
- засвоєння основ формування та особливостей перевірки кошторисів доходів і видатків бюджетних установ.
- засвоєння та адаптація до змін в потоці фінансової інформації, змінах

законодавчого й нормативного характеру.

Пререквізити. Здобувачі освіти повинні володіти базовими знаннями із дисциплін «Економічна теорія», «Фінанси», «Бухгалтерський облік».

Перелік предметних компетентностей здобувача фахової передвищої освіти:

загальні системні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність працювати автономно та в команді;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

основні фахові компетенції:

- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам економіки;
- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості;
- здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування;
- демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання

знати:

- економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- механізми функціонування бюджетної і податкової системи України та

враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;

– вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;

вміти:

– формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;

– володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств;

– визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності;

– застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії;

– володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві;

– працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття;

– виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

2. Опис навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни “Бюджетна система”						
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Модулів	
Денна	3	5-6	3	90	2	ЗАЛІК

2.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

№ за/п	Теми	Усього годин
МОДУЛЬ 1		
1.	Тема 1. Засади бюджетного устрою	5
2.	Тема 2. Склад і структура бюджетної системи України	5
3.	Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України	11
4.	Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України	11
5.	Тема 5. Фінансування Державного бюджету України	7
6.	Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України	7
Разом за модулем 1		46
МОДУЛЬ 2		
7.	Тема 7. Доходи і видатки місцевих бюджетів України	4
8.	Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування	4
9.	Тема 9. Міжбюджетні взаємовідносини	7
10.	Тема 10. Бюджетне планування і контроль	29
Разом за модулем 2		44
Усього за курс		90

2.2.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми
1	Засади бюджетного устрою
2	Склад і структура бюджетної системи України
3	Склад і структура доходів Державного бюджету України
4	Склад і структура видатків Державного бюджету України
5	Фінансування Державного бюджету України
6	Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України
7	Доходи і видатки місцевих бюджетів України
8	Бюджети місцевого самоврядування
9	Міжбюджетні взаємовідносини
10	Бюджетне планування і контроль

2.2.2. Теми семінарських або практичних

№	Назва теми
1	Засади бюджетного устрою
2	Склад і структура бюджетної системи України
3	Склад і структура доходів Державного бюджету України
4	Склад і структура видатків Державного бюджету України
5	Фінансування Державного бюджету України
6	Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України
7	Доходи і видатки місцевих бюджетів України
8	Бюджети місцевого самоврядування
9	Міжбюджетні взаємовідносини
10	Бюджетне планування і контроль

2.2.3. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Призначення і роль державного бюджету.
2	Призначення і роль місцевих бюджетів в бюджетній системі.
3	Органи управління бюджетною системою України: загальнодержавні та органи оперативного управління бюджетом.
4	Класифікація податків.
5	Види прямого оподаткування і його роль у системі фінансового регулювання.
6	Види непрямих податків, їхні переваги та недоліки.
7	Надходження від приватизації майна державних підприємств.
8	Доходи рентного характеру.
9	Інші неподаткові доходи бюджету.
10	Зміст і основні принципи кошторисного фінансування.
11	Кошторис бюджетних установ..
12	Види кошторисів.
13	Стан бюджету: рівновага доходів і видатків, бюджетний надлишок, бюджетний дефіцит.
14	Форми державного кредиту, суб'єкти та їх класифікація.
15	Класифікація видів державних позик.
16	Взаємозв'язок дефіциту бюджету і державного боргу.
17	Види державних цінних паперів.
18	Перспективи вдосконалення податкової системи в Україні.
19	Проблеми державного боргу.
20	Межі державного боргу.
21	Порядок обслуговування державного боргу.
22	Економічні та соціальні наслідки державного боргу.

23	Платоспроможність держави у погашенні боргів і виплаті доходу.
24	Напрями зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів.
25	Склад доходів районних та обласних бюджетів.
26	Склад видатків районних та обласних бюджетів.
27	Організаційна основа місцевого самоврядування.
28	Матеріальна основа місцевого самоврядування.
29	Фінансова основа місцевого самоврядування.
30	Збалансування доходів і видатків бюджету місцевого самоврядування.
31	Шляхи збалансування бюджету місцевого самоврядування.
32	Сутність та стан фінансового вирівнювання.
33	Бюджетне регулювання, його суть, цілі та методи..
34	Адресні субсидії громадянам на оплату житлово-комунальних послуг
35	Субсидії на придбання твердого та пічного палива та скрапленого газу.
36	Фінансове забезпечення розвитку освіти.
37	Особливості кошторисного фінансування шкіл-інтернатів.
38	Основні виробничі показники та джерела фінансування ДНЗ.
39	Роль і місце, форми фінансового контролю в бюджетному процесі.
40	Методи та органи бюджетного контролю.

2.2.4. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Засади бюджетного устрою
2	Склад і структура бюджетної системи України
3	Склад і структура доходів Державного бюджету України
4	Склад і структура видатків Державного бюджету України
5	Фінансування Державного бюджету України
6	Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України
7	Доходи і видатки місцевих бюджетів України
8	Бюджети місцевого самоврядування
9	Міжбюджетні взаємовідносини
10	Бюджетне планування і контроль

3. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- практичні ситуаційні завдання;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання на реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Модуль 1					Модуль 2						
T1–T2	T3	T4	T5	T6	МКР	T7-T8	T9	T10	МКР	50	100
3	6	6	3	3	4	3	3	15	4		

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів під час проведення підсумкового контролю

В кінці вивчення дисципліни «Бюджетна система» студенти згідно із навчальним планом складають залік. Залік проводиться в усній або письмовій формах. Залікове завдання включає 2 теоретичні питання, три тестові завдання та 1 ситуаційне завдання. Підсумкова оцінка знань студентів з дисципліни «Бюджетна система» здійснюється на основі проведення заліку, результати якого оцінюються за 50-бальною шкалою.

На оцінювання впливають такі моменти:

- рівень опанування основних проблемних питань відповідно до програми дисципліни та до завдань залікових білетів;
- знання студентом ключових термінів і категорій;

- вміння вирішувати ситуаційні завдання та робити висновок;
- ступінь ознайомлення із основною та додатковою науковою літературою відповідно до програми дисципліни;
- вміння пов'язати теоретичні положення з практикою;
- здатність студента відстоювати власні погляди;
- вміння логічно у відведений час викласти основні положення запропонованих в заліковому завданні питань і зробити відповідні висновки і узагальнення.

50-45 балів ставиться у випадках, коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати ситуаційні завдання, передбачені програмою дисципліни, засвоїв основу та ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

44-40 бали ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати ситуаційні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні ситуаційних завдань.

39-35 бали ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати ситуаційні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, але не вміє робити певні узагальнення і висновки, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні ситуаційних завдань.

34-30 ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповні відповіді на поставлені теоретичні запитання, допустився грубих помилок у розв'язанні ситуаційного завдання.

29-25 ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповні відповіді на поставлені теоретичне запитання, не вміє чітко узагальнити опрацьований матеріал, допустився грубих помилок у розв'язанні ситуаційного завдання.

24-18 ставиться студенту, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на більшість поставлених теоретичних запитань, не неправильно виконує розрахунки та розв'язувати ситуаційні завдання.

17-0 ставиться студенту, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання, не вміє виконувати розрахунки та розв'язувати ситуаційні завдання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Бюджет як економічна категорія. Фактори, які впливають на формування і використання бюджету: економічні, соціальні і політичні.
2. Функції бюджету: розподільна, контрольна та забезпечення існування держави.
3. Призначення бюджету і його роль у фінансово-кредитному механізмі.
4. Призначення і роль державного бюджету.
5. Призначення і роль місцевих бюджетів в бюджетній системі.
6. Бюджетна система України: суть, етапи становлення, правові засади та структура.
7. Принципи побудови бюджетної системи України.
8. Органи управління бюджетною системою України: загальнодержавні та органи оперативного управління бюджетом.
9. Бюджетна класифікація, її суть та значення.
10. Принципи побудови бюджетної класифікації.
11. Складові частини бюджетної класифікації: класифікація доходів бюджету, класифікація видатків бюджету, класифікація фінансування бюджету, класифікація боргу.
12. Доходи державного бюджету, їх суть, значення та джерела формування.
13. Податкові надходження як основне джерело доходів бюджету.
14. Неподаткові доходи бюджету.
15. Офіційні трансферти і їх роль у формуванні доходів державного бюджету.
16. Доходи від операцій з капіталом.
17. Роль видатків бюджету у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку.
18. Видатки державного бюджету, їх класифікація та напрямки використання.
19. Суть, форми та методи бюджетного фінансування.
20. Зміст і основні принципи кошторисного фінансування.
21. Кошторис бюджетних установ. Види кошторисів.
22. Бюджетний дефіцит: суть, види та причини виникнення.
23. Джерела фінансування та заходи щодо подолання дефіциту бюджету в Україні.
24. Економічна суть і роль державного кредиту як специфічної форми фінансових відносин. Форми державного кредиту.
25. Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація видів державних позик. Види державних цінних паперів.
26. Державний борг, його структура.
27. Проблеми державного боргу, його межі і порядок обслуговування.
28. Економічні та соціальні наслідки державного боргу.
29. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу.
30. Управління державним боргом. Методи управління державним боргом.
31. Політика реструктуризації державного боргу.
32. Платоспроможність держави у погашенні боргів і виплаті доходу.
33. Доходи місцевих бюджетів, їх суть та джерела формування.
34. Видатки місцевих бюджетів, їх суть та значення.
35. Міське самоврядування, система, принципи побудови.
36. Організаційна, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування.
37. Доходи і видатки бюджету місцевого самоврядування.
38. Міжбюджетні відносини в Україні: суть та мета.
39. Міжбюджетні трансферти та їх види.
40. Порядок формування міжбюджетних трансфертів відповідно до положень Бюджетного кодексу України.
41. Бюджетне регулювання, його суть та методи.
42. Зміст, принципи, завдання бюджетного планування.
43. Соціальний захист як складова соціальних гарантій населенню.
44. Види державної допомоги, порядок їх призначення та виплати.
45. Адресні субсидії громадянам на оплату житлово-комунальних послуг.
46. Система освіти в Україні.
47. Джерела фінансування та склад видатків на освіту.
48. Оперативно-сітьові показники, що характеризують діяльність школи.

- 49.** Система оплати праці працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ
- 50.** Додаткові види заробітної плати та порядок тарифікації вчителів
- 51.** Планування фонду зарплати педагогічного, адміністративно-управлінського та обслуговуючого персоналу школи.
- 52.** Структура, джерела фінансування вищих навчальних закладів.
- 53.** Планування видатків вищих навчальних закладів.
- 54.** Основні виробничі показники та джерела фінансування дошкільних навчальних закладів.
- 55.** Планування видатків дошкільних навчальних закладів.
- 56.** Особливості кошторисного фінансування шкіл-інтернатів.
- 57.** Фінансове забезпечення та склад видатків на охорону здоров'я.
- 58.** Показники, що характеризують діяльність установ охорони здоров'я.
- 59.** Система оплати праці медичних працівників.
- 60.** Планування видатків на охорону здоров'я.
- 61.** Порядок складання, розгляду та затвердження державного бюджету.
- 62.** Порядок складання, розгляду та затвердження місцевих бюджетів.
- 63.** Організація виконання бюджетів.
- 64.** Бюджетне прогнозування, його основні методи.
- 65.** Роль і місце фінансового контролю в бюджетному процесі: види, форми і методи бюджетного контролю.
- 66.** Органи бюджетного контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр (дата звернення: 31.08.2017)
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : Прийнятий Верховною Радою України від 08 липня 2010 року № 2456-VI – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я [Електронний ресурс] : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
4. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Про Державний бюджет України на 2016 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 25.12.2015 № 928-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19#Text>
6. Про Державний бюджет України на 2017 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 21.12.2016 № 1801-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19#Text>
7. Про Державний бюджет України на 2018 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2017 № 2246-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19#Text>
8. Про Державний бюджет України на 2019 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 23.11.2018 № 2629-VIII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#Text>
9. Про Державний бюджет України на 2020 рік [Електронний ресурс] : Закон України від 14.11.2019 № 294-IX – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>
10. Про державну допомогу сім'ям з дітьми [Електронний ресурс] : Закон України від 22.03.2001р. №2334-III – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>
11. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям [Електронний ресурс] : Закон України від 01.06.2000 № 1768-III – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>
12. Про дошкільну освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 11.07.2001 № 2628-III – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
13. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 23.05.1991 № 1060-XII – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
14. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF#Text>
15. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12#Text>
16. Про бюджетну класифікацію [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року №11 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>
17. Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства праці і соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України від 05.10.2005р. № 308/519 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1209-05#Text>
18. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ [Електронний ресурс] :

Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005р. №557 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text>

19. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.04.1993 № 102 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-93#Text>

20. Василик О.Д. Бюджетна система України: підруч. / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. – К.: ЦНЛ, 2017. – 544 с.

21. Карлін М.І. Бюджетна система України: навч. посіб. / М.І. Карлін. – К.: Знання, 2018. – 428 с.

22. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посіб. / Ю.В. Пасічник – К.: Знання Прес, 2017. – 495 с.

5.2. Додаткова

1. Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №796 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-2010-%D0%BF#Text>

2. Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1751 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-%D0%BF#Text>

3. Про затвердження Порядку призначення і виплати Державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 №250 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-2003-%D0%BF#Text>

4. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України та зарубіжних країн: навч. посіб. / Ю.В. Пасічник – К.: Знання Прес, 2017. – 495 с.

5. Управління державним бюджетом України: підручник /кол. авторів, ред. М. Я. Азарова]. – К. : Міністерство фінансів України, 2017. – 816 с.

6. Фещенко Л.В Бюджетна система: навч. посіб. / Л.В. Фещенко., П.В. Проноза, Н.В. Кузмичук - К.: Кондор, 2018. – 440 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http //www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua)
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.sfs.gov.ua](http://www.sfs.gov.ua)
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
7. Офіційний сайт Чернівецької облдержадміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.bucoda.cv.ua](http://www.bucoda.cv.ua)
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)
9. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http//www.alpha.rada.kiev.ua](http://www.alpha.rada.kiev.ua)